

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2023 m. balandžio 20 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Apmokestinimas – Pridėtinasis vertės mokestis (PVM) – Direktyva 2006/112/EB – 14, 15 ir 24 straipsniai – Elektromobilių įkrovimo prieigos – Įrangos, skirtos elektromobiliams įkrauti, suteikimas, būtinos elektros energijos tiekimas ir techninės pagalbos bei IT paslaugų teikimas – Kvalifikavimas kaip „prekių tiekimo“ ar kaip „paslaugų teikimo“

Byloje C-282/22

dėl *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausias administracinis teismas, Lenkija) 2022 m. vasario 23 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2022 m. balandžio 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

prieš

P. w W.,

dalyvaujant

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Gratsias (pranešėjas), teisėjai M. Ilešis ir I. Jarukaitis, generalinis advokatas T. Ąapeta,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej*, atstovaujamo B. Kołodziej, D. Pach ir T. Wojciechowski,

– *Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców*, atstovaujamo radca prawny P. Chrupek,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

– čekijos vyriausybės, atstovaujamos O. Serdula, M. Smolek ir J. Vlášil,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Armenia ir U. Mažecka,

atsižvelgus į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti būtų be išvados,

priima šį

Sprendimas

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1), iš dalies pakeistos 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES (OL L 10, 2010, p. 14) (toliau – Direktyva 2006/112), 14 straipsnio 1 dalies ir 24 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej* (Nacionalinės mokesčių informacijos direktorius, Lenkija, toliau – mokesčių administratorius) ir *P. w W. gін??* dėl prašymo panaikinti 2017 m. gegužės 16 d. išaiškinimą dėl mokesčių (toliau – išaiškinimas dėl mokesčių).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2006/112

3 PVM direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„PVM objektas yra šie sandoriai:

a) prekių tiekimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai prekes tiekia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

<...>

c) paslaugų teikimas už atlygą valstybės narės teritorijoje, kai paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, veikdamas kaip toks;

<...>“

4 Šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Prekių tiekimas“ – teisė kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.“

5 Šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Elektros energija, dujos, šilumos ar vėsavimo energija ir panašūs dalykai laikomi materialiuoju turtu.“

6 Direktyvos 77/388/EEB 24 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Paslaugų teikimas“ – sandoris, kuris nėra prekių tiekimas.“

Direktyva 2014/94/ES

7 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014, p. 1) 4 straipsnio 8 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad viešųjų įkrovimo prieigų operatoriai galėtų laisvai pirkti elektrą iš bet kurio Sąjungos elektros energijos tiekėjo priklausomai nuo susitarimo su tiekėju. Įkrovimo prieigų operatoriams leidžiama teikti elektromobilių įkrovimo paslaugas klientams pagal sutartį, įskaitant kitų paslaugų teikimą vardu ir jiems atstovaujant.“

Lenkijos teisė

8 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 2004 m. kovo 11 d. *Ustawa o podatku od towarów i usług* (Prekių ir paslaugų mokestio įstatymas; Dz. U., Nr. 54, 535 pozicija (toliau – PVM įstatymas) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„5 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytas prekių tiekimas suprantamas kaip teisės kaip savininkui disponuoti turtu perdavimas. <...>“

9 PVM įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„5 straipsnio 1 dalies 1 punkte minimas paslaugų teikimas suprantamas kaip bet kokia fiziniam, juridiniam ar juridinio asmens statuso neturinčiam subjektui teikiama paslauga, kuri nėra prekių tiekimas, kaip jis suprantamas pagal 7 straipsnį. <...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

10 P. w W. ketina vykdyti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų rengimo ir eksploatavimo veiklą. Šiose prieigose bus rengti „daugiastandariai“ įkrovikliai, turintys tiek greito įkrovimo nuolatinės srovės jungtis, tiek lėto įkrovimo kintamosios srovės jungtis. Prastas elektromobilio įkrovimo laikas, t. y. iki 80 % baterijos pajūgumo naudojant greito įkrovimo jungtis, yra apie 20–30 minučių. Transporto priemonės įkrovimo naudojant lėto įkrovimo jungtis trukmė yra maždaug 4–6 valandos.

11 Vartotojų mokėtina kaina visų pirma priklausys nuo įkrovimo laiko, išreikšto valandomis lėto įkrovimo jungties atveju, ar minutėmis, greito įkrovimo jungties atveju, ir konkretaus naudotojo pasirinkto jungties modelio. Mokėjimai gali būti atliekami po kiekvienos įkrovimo sesijos arba pasibaigus sutartam sąskaitų faktūrų išrašymo laikotarpiui, neatmetant galimybės įdiegti sistemą, leidžiančią sigyti skaitmeninėje pinigų kaupiamus kreditus ir juos panaudoti atitinkamam elektromobiliui krauti.

12 Per kiekvieną įkrovimo sesiją atliekamas tiekimas ar teikimas, atsižvelgiant į atitinkamo naudotojo poreikius, iš esmės galėtų apimti šiuos sandorius:

- įkrovimo rangos suteikimą (įskaitant įkroviklio prijungimą prie transporto priemonės operacinės sistemos),
- elektros energijos tiekimą, tinkamai pritaikytą elektromobilių akumulatoriams,
- būtiną techninę pagalbą.

13 P. w W. taip pat ketina sukurti specializuotą platformą, interneto svetainę ar programą, kurios leistų atitinkamam naudotojui rezervuoti konkrečią jungtį ir peržiūrėti sandorį ir atliktą mokėjimą istoriją.

14 Už visas šias paslaugas *P. w W.* taiko vieną kainą.

15 *P. w W.* prašo mokesčių administratoriaus pateikti išaiškinimą dėl mokesčių, patvirtinant, kad numatoma veikla yra „paslaugų teikimas“, kaip tai suprantama pagal PVM įstatymo 8 straipsnį.

16 Išaiškiniame dėl mokesčių mokesčių administratorius nusprendė, kad elektros energijos tiekimas, reikalingas elektromobiliui įkrauti, turi būti laikomas pagrindiniu tiekimu ar teikimu, o kitas *P. w W.* siūlomąs paslaugas reikia laikyti pagalbinėmis. Iš to matyti, kad *P. w W.* įrangos, leidžiančios greitai įkrauti elektromobilius, suteikimas neturėtų būti laikomas dominuojančiu atitinkamo sandorio elementu ir kad transporto priemonės įkrovimas nėra antraeilis.

17 Gavęs *P. w W.* skundą *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (Varšuvos vaivadijos administracinis teismas, Lenkija) 2018 m. birželio 6 d. sprendimu panaikino išaiškinimą dėl mokesčių. Šio teismo teigimu, pirminis įkrovimo prieigos naudotojų ketinimas yra panaudoti įrangą, leidžiančią jiems greitai ir veiksmingai įkrauti savo transporto priemones. Taigi, atitinkamo naudotojo požiūriu, pagrindinis tiekimas ar teikimas sudaro galimybę pasinaudoti įkrovimo prieiga ir būtiną įkroviklio prijungimą prie transporto priemonės operacinės sistemos. Tokio sandorio tikslas yra ne siūlyti elektros energiją, o suteikti atitinkamiems vartotojams galimybę naudotis sudėtinga įkrovimo ranga, įrengta šiose įkrovimo prieigose.

18 Minuto teismo teigimu, pirma, jei atitinkami naudotojai siektų tik pirkti elektros energiją savo elektromobiliams, jie naudotų savo namų, darbo ar kitas tinklas, o ne viešuosius įkrovimo prieigas. Jie šias prieigas pasirinktų tik dėl jų skirtingų standartų jungčių, leidžiančių greičiau ir veiksmingiau įkrauti elektromobilių akumuliatorius. Kita vertus, kaina apskaičiuojama neatsižvelgiant į suvartotą energiją. Tokiomis aplinkybėmis ši transporto priemonių įkrovimo prieiga pasiūlos patrauklumas iš esmės lemia įkrovimo laiką, o ne pati galimybė gauti elektros energijos.

19 To paties teismo teigimu, *P. w W.* paslaugos skiriasi nuo degalinių, siūlančių tradicinius degalus, paslaugų, nes ji pabrėžia ne degalų rūšį ar kokybę, kurios yra vienodos pas visus tiekėjus, bet įkrovimo greitį ir veiksmingumą, kurie priklauso nuo atitinkamiems vartotojams suteikiamos įrangos savybių.

20 Mokesčių institucija pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui dėl *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (Varšuvos vaivadijos administracinis teismas) sprendimo, minuto šio sprendimo 17 punkte. Grėsdama šį kasacinį skundą mokesčių institucija tvirtina, kad, kalbant apie elektromobilių įkrovimo prieigos suteikimą už atlygą, pagrindinis tiekimas ar teikimas sudaro prekę, t. y. elektros energijos, tiekimas.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, trys šio sprendimo 12 punkte aprašyti sandoriai yra glaudžiai susiję, todėl sudaro vieną sudėtinį sandorą. Vis dėlto specializuotos platformos, interneto svetainės ar programos, kurioje atskiri naudotojai, besinaudojantys bendrovės įkrovimo prieigomis, galės rezervuoti tam tikrą jungtį, peržiūrėti sandorį ir atlikti mokėjimų istoriją, sukuriamas yra pagalbinė paslauga, kuri yra šio vieno sudėtinio sandorio dalis, kuria siekiama palengvinti vartotojams į transporto priemonių įkrovimą.

22 Atsižvelgdamas į tai, kad klientams siūloma prieiga prie įkrovimo įrangos, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimą, tinkamai pritaikytą transporto priemonės akumuliatoriui, nėra pagalbinis elektros energijos tiekimo elementas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia nustatyti šio sprendimo 12 ir 21 punktuose aprašyto vieno tiekimo ar teikimo dominuojantį elementą. Šiomis aplinkybėmis šis teismas patikslina, kad, *P. w W.* teigimu,

sprendim? pasinaudoti atitinkamos ?krovimo prieigos paslaugomis gali lemti noras sutrumpinti laik?, reikaling? transporto priemonei ?krauti, kad b?t? galima greitai t?sti kelion?. Taigi, atitinkamo naudotojo poži?riu, lemiam? reikšm? turi ne energijos kaina, o suteikiama prieiga prie specialios infrastrukt?ros, užtikrinan?ios trumpesn? sustojimo prie ?krovimo prieigos laik?.

23 Šiuo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad pasinaudojimas ?krovimo prieiga pats savaime n?ra tikslas, siekiama ?krauti elektromobilio akumuliatori?. Taigi ši? prieig? naudotojai gali pasirinkti arba greit?, arba l?t? ?krovimo prieig? ne vien pagal ?krovimo laik?, bet atsižvelgdami ir ? transporto priemon?s akumulatoriaus charakteristikas. Taigi prieiga prie ?krovimo ?rangos yra priemon?, leidžianti geresn?mis s?lygomis pasinaudoti elektros energijos tiekimu, kuris yra pagrindinis teikimas.

24 Vis d?lto, viena vertus, tai, kad ?krovimo kaina taip pat apima rinkliav? už transporto priemon?s stov?jim? ir, kita vertus, Direktyvos 2014/94 4 straipsnio 8 dalyje pateikta nuoroda ? „elektromobili? ?krovimo paslaugas“, kurias teikia ?krovimo prieig? operatoriai, kelia abejoni? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui d?l pagrindin?je byloje nagrin?jamo vieno tiekimo ar teikimo kvalifikavimo kaip „preki? tiekimo“ ar „paslaug? teikimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyv? 2006/112.

25 Šiomis aplinkyb?mis *Naczelny S?d Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tok? prejudicin? klausim?:

„Ar ?krovimo prieigose elektromobili? naudotojams atliekamas sud?tinis tiekimas ar teikimas, kuris apima:

- a) ?krovimo ?rangos suteikim? (?skaitant ?kroviklio prijungim? prie transporto priemon?s operacin?s sistemos);
- b) elektros energijos tiekimo, tinkamai pritaikyto elektromobili? akumuliatoriams, užtikrinim?;
- c) b?tin? technin? pagalb? transporto priemoni? naudotojams; ir
- d) prieigos prie specializuotos platformos, interneto svetain?s ar program?l?s, kurioje naudotojai gali rezervuoti konkre?i? jungt?, perži?r?ti sandori? ir mok?jim? istorij? ir naudotis „e. pinigine“, mok?dami už atskiras ?krovimo sesijas, suteikim?,

yra „preki? tiekimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos [2006/112] 14 straipsnio 1 dal?, ar „paslaug? teikimas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 24 straipsnio 1 dal??“

D?l prejudicinio klausimo

26 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2006/112 turi b?ti aiškinama taip, kad „preki? tiekimas“, kaip jis suprantamas pagal šios direktyvos 14 straipsnio 1 dal?, ar „paslaug? teikimas“, kaip jis suprantamas pagal šios direktyvos 24 straipsnio 1 dal?, yra vienas sud?tinis tiekimas ar teikimas, kur? sudaro:

- elektromobili? ?krovimo ?rangos suteikimas (?skaitant ?kroviklio prijungim? prie transporto priemon?s operacin?s sistemos),
- elektros energijos tiekimas, tinkamai pritaikytas elektromobili? akumuliatoriams,

- b?tina technin? pagalba atitinkamiems naudotojams,
- program?l?, kurioje atitinkami naudotojai gali rezervuoti jungt?, perži?r?ti mok?jim? istorij?, ?sigyti skaitmenin?je pinigin?je sukauptus kreditus ir panaudoti juos mokant už ?krovim?.

27 Primintina, kad, kai sandor? sudaro element? ir veism? daugetas, reikia atsižvelgti ? visas aplinkybes, kuriomis šis sandoris vyksta, siekiant nustatyti, viena vertus, ar PVM tikslais jis apima du arba daugiau atskir? tiekim? ar teikim? arba vien? tiekim? ar teikim? ir, kita vertus, ar pastaruoju atveju šis vienas tiekimas ar teikimas turi b?ti laikomas „preki? tiekimu“ ar „paslaug? teikimu“ (2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 ir C?502/09, EU:C:2011:135, 52 punktas ir 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Q?GmbH (Ypatingos rizikos draudimas)*, C?907/19, EU:C:2021:237, 19 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

28 Konkre?iai kalbant, nors iš Direktyvos 2006/112 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos matyti, kad kiekvienas sandoris paprastai turi b?ti laikomas atskiru ir savarankišku, sandoris, kur? ekonominiu poži?riu sudaro vienas preki? tiekimas ar paslaug? teikimas, negali b?ti dirbtinai skaidomas, kad neb?t? pakenkta PVM sistemos veikimui. Šiuo klausimu reikia nuspr?sti, kad vienas preki? tiekimas ar paslaug? teikimas yra tada, kai apmokestinamasis asmuo klientui patiekia du ar daugiau element? ar atlieka veism?, kurie yra taip glaudžiai susij?, jog objektyviai sudaro vien? ekonomiškai neskaidom? tiekim? ar teikim?, kurio skaidymas b?t? dirbtinis (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 ir C?502/09, EU:C:2011:135, 53 punkt? ir 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Q?GmbH (Ypatingos rizikos draudimas)*, C?907/19, EU:C:2021:237, 20 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?).

29 Be to, tam tikromis aplinkyb?mis keli formaliai skirtingi tiekimai ar teikimai, kurie gali b?ti vykdomi atskirai ir atskirai apmokestinami ar neapmokestinami, turi b?ti laikomi vienu sandoriu, kai jie n?ra savarankiški (2010 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Everything Everywhere*, C?276/09, EU:C:2010:730, 23 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

30 Taip yra, be kita ko, tuomet, kai vienas ar keli elementai turi b?ti laikomi sudaran?iais pagrindin? tiekim? ar teikim?, ir, atvirkš?iai, kiti elementai turi b?ti laikomi vienu arba keliais pagalbinais tiekimais ar teikimais, kuriems taikoma pagrindinio tiekimo ar teikimo apmokestinimo tvarka. Konkre?iai kalbant, tiekimas ar teikimas turi b?ti laikomas pagalbiniu prie pagrindinio tiekimo ar teikimo, kai klientams jis yra ne tikslas savaime, o priemon? geriausiomis s?lygomis pasinaudoti pagrindiniu tiekimu ar teikimu (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C?497/09, EU:C:2011:135, 54 punkt? ir 2021 m. kovo 4 d. Sprendimo *Frenetikexito*, C?581/19, EU:C:2021:167, 41 punkt?).

31 Bendradarbiaudami, kaip ?tvirtinta SESV 267 straipsnyje, nacionaliniai teismai iš ties? turi nustatyti, ar nagrin?jamu atveju atitinkamas tiekimas ar teikimas yra vienas tiekimas arba teikimas, ir šiuo atžvilgiu pateikti galutin? faktini? aplinkybi? ?vertinim? (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C?497/09, C?499/09, C?501/09 ir C?502/09, EU:C:2011:135, 55 punkt? ir 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Q?GmbH (Ypatingos rizikos draudimas)*, C?907/19, EU:C:2021:237, 25 ir 26 punktus ir juose nurodyt? jurisprudencij?).

32 Pagrindinė byla susijusi su sandoriu, kuriuos sudaro elektros energijos tiekimas elektromobiliams įkrauti ir įkrovimo prieigos plėtojimas, taip pat naudojimosi šiomis prieigomis palengvinimas, reikiama techninė pagalba ir programos, leidžiančios peržūrėti sandorius ir mokėjimus už juos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nagrinjamas tiekimas ir teikimas yra vienas sandoris PVM tikslais. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo turimą informaciją, neatrodo, kad toks kvalifikavimas pažeistų vieną iš šio sprendimo 27–30 punktuose nurodytų kriterijų.

33 Dėl sąvokos „prekių tiekimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2006/112, jos 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tai yra teisės kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas. Ši sąvoka apima kiekvieną materialiojo turto perleidimo sandorį, kuriuo viena šalis suteikia kitai šaliai teisę disponuoti tuo turtu taip, lyg ji būtų šio turto savininkė (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C-497/09, C-499/09, C-501/09 ir C-502/09, EU:C:2011:135, 59 punktą ir 2020 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Herst*, C-401/18, EU:C:2020:295, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Be to, pagal šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalį elektros energija laikoma materialiuoju turtu.

34 Kalbant apie sąvoką „paslaugų teikimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2006/112, iš jos 24 straipsnio 1 dalies matyti, kad ji apima bet kokį sandorį, kuris nėra „prekių tiekimas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 14 straipsnį.

35 Siekiant nustatyti, ar vienas sudėtinis prekių tiekimas arba paslaugų teikimas, kaip antai nagrinjamas pagrindinėje byloje, turi būti laikomas „prekių tiekimu“, ar „paslaugų teikimu“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, reikia atsižvelgti į visas aplinkybes, kuriomis vykdomas atitinkamas sandoris, siekiant išsiaiškinti jam būdingus ir nustatyti dominuojančius elementus. Aptariamieji elementai turi būti nustatyti remiantis paprasto įkrovimo prieigos naudotojo požiūriu ir bendru vertinimu atsižvelgiant į paslaugų teikimo elementą, palyginti su prekių tiekimo elementais, kokybę, ne tik kiekybę (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C-497/09, C-499/09, C-501/09 ir C-502/09, EU:C:2011:135, 61 ir 62 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

36 Taigi, viena vertus, Direktyvos 2014/94 4 straipsnio 8 dalyje esanti nuoroda į „elektromobilių įkrovimo paslaugas“ nelemia pagrindinėje byloje nagrinjamo sandorio kvalifikavimo kaip „prekių tiekimo“ ar „paslaugų teikimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2006/112. Iš tiesų pagal Direktyvos 2014/94 1 straipsnį šios direktyvos tikslas – nustatyti minimalius reikalavimus alternatyviųjų degalų infrastruktūros, skaitant elektromobilių įkrovimo prieigas, kėrimui. Taigi ja nesiekama nustatyti kokios nors taisyklės dėl alternatyviųjų degalų tiekimo vertinimo PVM tikslais.

37 Kita vertus, kadangi prekiaujant prekėmis visuomet teikiamos minimalios paslaugos, vertinant, kokią dalį užima paslaugų teikimas vykdamas sudėtinį tiekimą ar teikimą, kuris apima ir šią prekių tiekimą, galima atsižvelgti tik į tas paslaugas, kurios nėra neišvengiamai susijusios su prekių tiekimu (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Bog ir kt.*, C-497/09, C-499/09, C-501/09 ir C-502/09, EU:C:2011:135, 63 punktą ir 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach*, C-703/19, EU:C:2021:314, 50 punktą).

38 Šiuo klausimu, pirma, sandoris, kurį sudaro elektros energijos tiekimas elektromobilio akumuliatoriui, yra prekių tiekimas, nes šis sandoris suteikia teisę įkrovimo prieigos naudotojui naudoti elektros energiją, kuri pagal Direktyvos 2006/112 15 straipsnio 1 dalį prilyginama materialiajam turtui, savo transporto priemonės veiklai.

39 Antra, toks elektros energijos tiekimas elektromobilio akumuliatoriui reikalauja atitinkamos įkrovimo įrangos, galinčios apimti kroviklį, kuris turi būti prijungtas prie transporto priemonės

operacinų sistemoms. Taigi, galimybės naudotis šia ranga suteikimas yra minimalus paslaugų teikimas, būtinai susijęs su elektros energijos tiekimu, todėl ji negalima atsižvelgti vertinant paslaugų teikimo dalį visame sudėtiniame sandoryje, apimančiame ir šią elektros energijos tiekimą.

40 Trečia, techninė pagalba, kuri gali būti būtina atitinkamiems naudotojams, savaime yra ne tikslas, o priemonė geriausiomis sąlygomis gauti elektromobiliui būtiną elektros energiją. Taigi ji yra pagalbinių paslauga, palyginti su šiuo elektros energijos tiekimu.

41 Tas pats pasakytina ir apie galimybės naudotis programomis, leidžiančiomis atitinkamam naudotojui rezervuoti jungtį, peržūrėti sandorių istoriją ir įsigyti kreditą, kad būtų galima apmokėti įkrovimą, suteikimą. Iš tiesų tokios paslaugos šiam naudotojui suteikia tam tikrą papildomą praktinę galimybę, kuri vienintelis tikslas – pagerinti elektros energijos tiekimą jo transporto priemonei įkrauti ir pateikti praeityje sudarytų sandorių apžvalgą.

42 Darytina išvada, kad iš principo elektros energijos tiekimas yra būdingas ir dominuojantis vieno sudėtinio tiekimo ar teikimo elementas, dėl kurio prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi Teisingumo Teismo.

43 Tokios išvados nepaneigia šio teismo nurodyta aplinkybė, kad apskaičiuojant sumą, mokėtiną už elektromobilio įkrovimą, gali būti atsižvelgta ne tik į patiektos elektros energijos kiekį, bet ir į rinkliavą už stovėjimą per šio įkrovimo laiką. Konkrečiai kalbant, tai paprasčiausiai reiškia, kad patiektos prekės, t. y. elektros energijos, vieneto kainą sudaro ne tik pačios prekės savikaina, bet ir atitinkamiems naudotojams suteiktos rangos naudojimo laikas.

44 Šio sprendimo 42 punkte padaryta išvada taip pat nepaneigiama, kai atitinkamas operatorius apskaičiuoja kainą, remdamasis vieno įkrovimo trukme. Iš tiesų atsižvelgiant į tai, kad tiekiamos elektros energijos kiekis priklauso nuo tiekimo metu perduotos galios, toks apskaičiavimas taip pat atspindi šios elektros energijos vieneto kainą.

45 Panašiai vien aplinkybės, kad greito įkrovimo esant nuolatinei srovei vieneto kaina yra šiek tiek didesnė nei lėto įkrovimo esant kintamai srovei, nepakanka, kad, atitinkamo naudotojo požiūriu, minėto įkrovimo greitis ir veiksmingumas būtų būdingas ir dominuojantis atitinkamame sandoryje.

46 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyva 2006/112 turi būti aiškinama taip, kad „prekių tiekimas“, kaip jis suprantamas pagal šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalį, yra vienas sudėtinis tiekimas, kurį sudaro:

- elektromobilio įkrovimo rangos suteikimas (įskaitant įkroviklio prijungimą prie transporto priemonės operacinės sistemos),
- elektros energijos tiekimas, tinkamai pritaikytas elektromobilio akumulatoriams,
- būtina techninė pagalba atitinkamiems naudotojams ir
- programos, kurioje atitinkami naudotojai gali rezervuoti jungtį, peržūrėti mokėjimų istoriją, įsigyti skaitmeninį pinigą, sukaupus kreditus ir panaudoti juos mokant už įkrovimą, suteikimas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

47 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi

spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrę minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, iš dalies pakeista 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES,

turi būti aiškinama taip:

„prekių tiekimas“, kaip jis suprantamas pagal iš dalies pakeistos Direktyvos 2006/112 14 straipsnio 1 dalį, yra vienas sudėtinis tiekimas, kurį sudaro:

- elektromobilių krovimo rangos suteikimas (įskaitant kroviklio prijungimą prie transporto priemonės operacinės sistemos),
- elektros energijos tiekimas, tinkamai pritaikytas elektromobilių akumuliatoriams,
- būtina techninė pagalba atitinkamiems naudotojams ir
- programos, kurioje atitinkami naudotojai gali rezervuoti jungtį, peržūrėti mokėjimų istoriją, įsigyti skaitmeninėje piniginėje sukauptus kreditus ir panaudoti juos mokant už krovimą, suteikimas.

Parašai.

* Proceso kalba: lenkų.